

[Avaleht](#) > ... > [Kohtumenetlused](#) > [Tsiiviilasjad](#) > [Millise Riigi Kohus On Pädev Kohtuasjaga Tegelema?](#) Portugal

Millise riigi kohus on pädev kohtuasjaga tegelema?

Sisu koostaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

1 Kas pöörduda tuleks tavalisse tsiviilkohtusse või erikohtusse (nt töövaidluskohtusse)?

Portugali õiguse üldpõhimõtte kohaselt on piirkondlikud kohtud (*tribunais de comarca*) pädevad valmistama ette ja arutama asju, mis puudutavad küsimusi, mis ei kuulu teiste kohtute pädevusse. Piirkondlikul kohtul on nii üldine kui ka eripädevus ([26. augusti 2013. aasta seaduse nr 62/2013](#) artikkel 80).

Kohtualluvus jaguneb kohtute vahel vastavalt kohtuasja esemele, väärtusele, kohtuastmele ja territooriumile ([26. augusti 2013. aasta seaduse nr 62/2013](#) artiklid 37, 40, 41, 42 ja 43).

Seda küsimust reguleerivad järgmised õigusaktid:

- [26. augusti 2013. aasta seadus nr 62/2013](#) (kohtusüsteemi korralduse kohta)
- [27. märtsi 2014. aasta dekreetseadus nr 49/2014](#) (kohtute korralduse ja toimimise suhtes kohaldatav kord)

2 Kui pädev kohus on tavaline tsiviilkohus (st see on kohus, kes asja menetleb), siis kuidas saan teada, millisesse tsiviilkohtusse pean ma pöörduma?

Nagu eespool mainitud, on piirkondlike kohtute pädevus kindlaks määratud vaikimisi, st nad on pädevad ette valmistama ja arutama asju, mis puudutavad küsimusi, mis ei kuulu teiste kohtute pädevusse. Piirkondlikud kohtud jagunevad eripädevuse, üldise pädevuse ja kohaliku pädevusega kohtumajadeks (*juízos*) ([26. augusti 2013. aasta seaduse nr 62/2013](#) artikkel 81).

Selleks et teada saada, kas tuleks pöörduda üldise pädevusega kohaliku tsiviilkohtumaja või eripädevusega keskkohumaja poole, vt vastust 3. küsimusele allpool.

Näiteks tuleks pöörduda tsiiviilasjade keskkohumaja poole tavamenetluse raames esitatud tuvastushagide puhul, mille hind on suurem kui 50 000 eurot ([26. augusti 2013. aasta seaduse nr 62/2013](#) artikkel 117).

2.1 Kas madalama ja kõrgema astme tavaline tsiviilkohus on erinevad (nt maakohus kui madalama astme kohus ja ringkonnakohus kui kõrgema astme kohus) ning kui need on erinevad, siis milline neist on pädev minu asja arutama?

Jah. Kohtuotsuste edasikaebamisel tehakse vahet kõrgema ja madalama astme kohtute vahel. Üldjuhul arutab Portugali kõrgeim kohus (*Supremo Tribunal de Justiça*) apellatsioonkaebusi, mille hind ületab apellatsioonikohtutele (*tribunais da Relação*) ette nähtud piirmäära, ja apellatsioonikohtud arutavad

apellatsioonkaebusi, mille hind ületab esimese astme kohtutele (*tribunais judiciais de primeira instância*) ette nähtud piirmäära (26. augusti 2013. aasta seaduse nr 62/2013 artikkel 42).

Piirmäärad on sätestatud 26. augusti 2013. aasta seaduse nr 62/2013 artiklis 44.

Pädeva kohtu kindlaksmääramiseks tuleb kohaldada 26. augusti 2013. aasta seaduses nr 62/2013 sätestatud kohtualluvuse norme, mis põhinevad kohtuasja esemel, nõude summal, kohtuastmel ja territooriumil.

2.2 Territoriaalne pädevus (kas minu asja on pädev arutama A linna kohus või B linna kohus?)

Territoriaalset pädevust reguleerib 26. augusti 2013. aasta seaduse nr 62/2013 artikkel 43.

Selleks et teada saada, kumb on pädev, kas linna A või linna B kohus, vt 26. augusti 2013. aasta seaduse nr 62/2013 I, II ja III lisa.

2.2.1 Üldise kohtualluvuse põhireegel

Füüsilised isikud

Üldnorm on sätestatud tsiviilkohtumenetluse seadustiku (*Código de Processo Civil*) artiklis 80.

Juriidilised isikud ja äriühingud

Üldnorm on sätestatud tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 81.

Mitu kostjat ja kumulatiivsed nõuded

Üldnorm on sätestatud tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 82.

Hagid, mille üks pool on kohtunik, kohtuniku abikaasa või sugulane

Üldnorm on sätestatud tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 84.

Apellatsioonkaebuste menetlemine

Apellatsioonkaebuse korral kohaldatav kohtualluvuse norm on sätestatud tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 83.

2.2.2 Erandid

2.2.2.1 Millal võib valida, kas pöörduda kostja elukohajärgsesse kohtusse (üldise kohtualluvuse alusel kindlaksmääratud kohus) või mõnda teise kohtusse?

2.2.2.2 Millal peab valima teise kohtu, mitte kostja elukohajärgse kohtu (üldise kohtualluvuse järgi kindlaksmääratud kohus)?

Alljärgnev on ühine vastus neile küsimustele.

Erandid eespool nimetatud üldnormidest on sätestatud tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklites 70–79.

Täitmist käsitlevad erinormid on sätestatud tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklites 85–90.

Tööõigus

Üldnorm on sätestatud töövaidlusmenetluse seadustiku (*Código de Processo do Trabalho*) artiklis 13.

Maksejõuetus

Kohaldatakse ettevõtete maksejõuetuse ja saneerimise seadustiku (*Código da Insolvência e da Recuperação de Empresas*) artiklis 7 sätestatud normi.

Pärandvara inventuur

Pärandvara inventuuri tegemise pädevuse kohta vt teabelehte pärimise kohta.

Elatise täiskasvanutele ja alaealistele ning vanema hooldusõiguse määramine

Täiskasvanutele ja alaealistele elatise maksmisega seotud tuvastushagide, elatise sissenõudmise menetluste ja vanema hooldusõiguse määramisega seotud hagide puhul pädeva kohtu kohta teabe saamiseks vt teabelehte elatise kohta.

2.2.2.3 Kas pooled võivad valida kohtu, mille pädevusse asi tavaliselt ei kuulu?

Jah. Kokkulepitud pädevus on sätestatud [tsiviilkohtumenetluse seadustiku](#) artiklis 95.

3 Kuidas saada teada, millisesse kohtusse tuleks pöörduda, kui asi on erikohtu pädevuses?

Kohtu pädevus oleneb kohtuasja esemest, vt allpool.

Tsiviilasjade kesikkohtumajad (*Juízos centrais cíveis*)

Tsiviilasjade kesikkohtumajade pädevust reguleerib [26. augusti 2013. aasta seaduse nr 62/2013](#) artikkel 117.

Perekonna- ja alaealiste asjade kesikkohtumajad (*Juízos centrais de família e menores*)

Perekonna- ja alaealiste asjade kesikkohtumajade pädevust reguleerivad [26. augusti 2013. aasta seaduse nr 62/2013](#) artiklid 122–124.

Tööasjade kesikkohtumajad (*Juízos centrais do trabalho*)

Tööasjade kesikkohtumajade pädevust reguleerib [26. augusti 2013. aasta seaduse nr 62/2013](#) artikkel 126.

Kaubandusasjade kesikkohtumajad (*Juízos centrais de comércio*)

Kaubandusasjade kesikkohtumajade pädevust reguleerib [26. augusti 2013. aasta seaduse nr 62/2013](#) artikkel 128.

Täitmisasjade kesikkohtumajad (*Juízos centrais de execução*)

Täitmisasjade kesikkohtumajade pädevust reguleerib [26. augusti 2013. aasta seaduse nr 62/2013](#) artikkel 129.

ULATUSLIKUMA PÄDEVUSEGA KOHTUD

Intellektuaalomandikohus (*Tribunal da propriedade intelectual*)

Intellektuaalomandikohtu pädevust reguleerib [26. augusti 2013. aasta seaduse nr 62/2013](#) artikkel 111.

Konkurentsi-, reguleerimis- ja järelevalveasjade kohus (*Tribunal da concorrência, regulação e supervisão*)

Konkurentsi-, reguleerimis- ja järelevalveasjade kohtu pädevust reguleerib [26. augusti 2013. aasta seaduse nr 62/2013](#) artikkel 112.

Merekohus (*Tribunal marítimo*)

Merekohtu pädevust reguleerib [26. augusti 2013. aasta seaduse nr 62/2013](#) artikkel 113.

KÕRGEMAD KOHTUD

Apellatsioonikohtud

Apellatsioonikohtu määratlus, korraldus ja toimimine on sätestatud [26. augusti 2013. aasta seaduse nr 62/2013](#) artiklis 67.

Portugali kõrgeim kohus

Portugali kõrgeima kohtu korraldust reguleerib [26. augusti 2013. aasta seaduse nr 62/2013](#) artikkel 47.

Kohaldatavad õigusaktid

[Tsiiviilkohtumenetluse seadustik](#)

[26. augusti 2013. aasta seadus nr 62/2013 \(kohtusüsteemi korralduse kohta\)](#)

[27. märtsi 2014. aasta dekreetseadus nr 49/2014 \(kohtute korralduse ja toimimise suhtes kohaldatav kord\)](#)

[Töövaidlusmenetluse seadustik](#)

[Ettevõtete maksejõuetuse ja saneerimise seadustik](#)

NB!

Sellel teabelehel esitatud teave ei ole kontaktpunktile, kohtutele ega muudele üksustele ja asutustele siduv. Tuleb tutvuda ka kehtivate õigusaktidega ja nende hilisemate muudatustega.

■ Viimati uuendatud: 05/02/2026

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.